

Elinympäristölautakunnan talousarvio 2023 ja taloussuunnitelma 2024 - 2025

Elymltk 20.09.2022 § 62

Valmistelija: tekninen johtaja Antti Korte, puh. 044 797 1252

Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Sen hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi vuodeksi.

Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kaupungin toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarvio -ja suunnitelma on laadittava siten, että edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Kunnan toiminnassa ja taloudessa on noudatettava talousarviota. Talousarvioon tehtävistä muutoksista päättää valtuusto (Kuntalaki 110 §).

Kunnanhallitus vastaa mm. taloudenhoidosta ja valtuuston päätösten valmistelusta, joten sillä on myös päävastuu talousarvion valmistelusta (Kuntalaki 39 §). Se hyväksyy vuosittain suunnittelukehyykset ja talousarvion laadintaohjeet. Toimielimet laativat talousarvioehdotuksensa kaupunginhallituksen ohjeiden pohjalta (hallintosääntö 58 §).

Kuntastrategia on valtuuston keskeinen toiminnan ja talouden pitkäjänteisen ohjauksen väline. Kuntastrategiassa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon:

- 1) kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistämien;
- 2) palveluiden järjestäminen ja tuottaminen;
- 3) kunnan tehtäviä koskeissa laeissa säädetyt palvelutavoitteet;
- 4) omistajapolitiikka;
- 5) henkilöstöpolitiikka
- 6) kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet;
- 7) elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen.

Valtuusto on 29.8.2022 (43§) hyväksynyt Loimaa -strategian vuosille 2022-2025.

Strategiassa asetetut tavoitteet ja toimenpiteet ohjaavat vuosittaista talousarvion valmistelua ja talousarviossa sekä -suunnitelmassa asetettavia tavoitteita. Strategian toteutumista seurataan vuosittain tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä. Talousarviossa asetetaan toimielintasolla strategiasta johdettuja toiminnallisia tavoitteita sekä

määrärahat ja tuloarviot.

Toimialat laativat käyttösuunnitelmat, joihin sisältyvät suunnitelmat strategian toimialakohtaisesta toteuttamisesta. Strategia päivitetään kerran valtuustokaudessa ja strategiaa arvioidaan jatkuvasti osana kaupungin taloussuunnittelua ja -seurantaa.

Uudessa strategiassa on määritelty kolme kärkihanketta; houkuttelevat asuin ympäristöt, osaavan työvoiman Loimaa ja Lasten ja nuorten Loimaa. Elinympäristölautakunnan strategiset tavoitteet on laadittu toteuttamaan näitä kärkihankkeita.

Vuoden 2023 talousarvio on laadittu syksyllä muutettujen palvelualueitten mukaisesti. Jatkossa palvelualueet ovat seuraavat; rakennus- ja ympäristövalvonta, kunnallistekniset palvelut, tilapalvelut, mittaus- ja paikkatietopalvelut sekä ruoka- ja siivouspalvelut. Keskeisin muutos nykyiseen on se, että suuri kunnallistekniikka- ja tilapalvelualue jakautuu jatkossa kolmeen palvelualueeseen, eli kunnallisteknisiin palveluihin, tilapalveluihin sekä mittaus- ja paikkatietopalveluihin.

Toinen keskeinen muutos talousarviossa koskee ruoka- ja siivouspalveluita. Palvelualueen henkilöstömäärä noin puolittuu, kun 23 laitoshuoltajaa ja 14 ruokapalvelutyöntekijää siirtyy vuoden vaihteessa hyvinvointialueen palvelukseen. Henkilöstökulut putoavat noin 1 M€. Vaikka henkilöstö puolittuu, niin vuotuisista ateriasuoritteista siirtyy hyvinvointialueelle noin 20 % ja siivottavista neliömetreistä noin 30 %. Talousarviossa on huomioitu elintarvikkeitten hintojen nousua.

Kolmantena merkittävänä muutoksena on sotekiinteistöjen siirtyminen hyvinvointialueen käyttöön. Kiinteistöjä koskevien vuokrasopimusten tuoma lisäys tulopuolelle on noin 1,3 M€.

Oman toiminnan osalta talousarvio ei sisällä merkittäviä uusia avauksia, eikä henkilölisiä. Tavoitteena on edelleen saada rekrytoitua kaupungininsinööri ja kiinteistömestari, joiden palkat sisältyvät talousarvioon. Rakennus- ja ympäristövalvonnan talousarvioon on sisällytetty yksi kesätyöntekijä.

Talousarviossa on säilytetty määräraha tarpeettomien kiinteistöjen purkamiseen. Tavoitteena on parantaa asuin ympäristön viihtyvyyttä ja turvallisuutta. Yksityisteitten hoitamiseen varattua avustussummaa on kasvatettu. Yksityisteiden hyvä hoito on osa liikenneverkon turvallisuutta ja nyt kustannusten nousu hankaloittaa ylläpidon tason säilyttämistä.

Tila- ja infrahankkeiden investointiohjelmat ja suunnitteluvuosia koskevat tiedot ovat nyt ensimmäistä kertaa osana elinympäristölautakunnan talousarviota. Investointiosaa on pyritty selkeyttämään sekä

tekemään siitä aiempaan verrattuna helppolukuisempi.

Investointien hankelistausten lisäksi talousarvioon on sisällytetty investointien hankekohtaiset perustelut, joissa on lyhyesti kuvattu mistä kokonaisuudesta hankkeessa on kysymys ja että miten hanke etenee suunnitteluvuosien osalta.

Talonrakennusohjelman osana on esitetty hankkeita, jotka tulisi saattaa tarve- ja hankesuunnitteluvaiheeseen, kuten esimerkiksi liikuntahallin rakentaminen. Tarveselvitykset ja hankesuunnitelmat tarvitaan, jotta hankkeista voidaan tehdä investointipäätöksiä. Ennen hankkeen sisällyttämistä varsinaiseen talonrakennusohjelmaan, tarvitaan riittävän tarkat tiedot esim. kustannusarvioista sekä toteuttamisen eri vaihtoehdoista.

Liitteinä ovat tekniikka ja ympäristötoimialan talousarvioehdotus, investointiohjelmat ja niiden hankekohtaiset perustelut.

	Toteuma	TA+muutos	Ltk ehdotus	Ero%
	2021	2022	TA 2023	TA23/22
Elinympäristölautakunta				
TULOSLASKELMA				
Myyntituotot	359 888	487 200	305 300	-37,3
Maksutuotot	433 332	467 300	461 200	-1,3
Tuet ja avustukset	192	6 400	6 400	
Muut toimintatuotot	1 349 722	1 309 600	2 636 100	101,3
Toimintatuotot	2 143 134	2 270 500	3 409 000	50,1
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-3 957 792	-4 519 200	-3 499 600	-22,6
Palvelujen ostot	-2 959 143	-3 076 688	-3 127 100	1,6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 913 516	-3 764 900	-3 736 600	-0,8
Avustukset	-153 271	-196 100	-224 800	14,6
Muut toimintakulut	-202 036	-204 200	-163 800	-19,8
Toimintakulut	-11 185 757	-11 761 088	-10 751 900	-8,6
Toimintakate	-9 042 623	-9 490 588	-7 342 900	-22,6

Teknisen johtajan ehdotus:

Elinympäristölautakunta hyväksyy vuoden 2023 talousarvion liitteiden mukaisesti.

Päätös: Hyväksyttiin.

Pöytäkirjamerkintä:

Asiantuntijoina läsnä kokouksessa tämän pykälän käsittelyn ajan olivat kiinteistöpäällikkö Harri Laaksonen, ruokapalvelupäällikkö Pirjo Kivinen ja palvelusihteeri Heli Koivisto.